

Project funded by
EUROPEAN UNION

YEREL VE ULUSLARARASI İYİ UYGULAMALARIN ARAŞTIRMASI MARLENA PROJESİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
DEMİRKÖY BELEDİYESİ
TEMMUZ 2019

Common borders. Common solutions.

ÖNSÖZ

Kırklareli İli Demirköy İlçesi ülkemizin önemli tabiat alanı olarak değerlendirilen İğneada Longoz Ormanları Milli Parkına ev sahipliği yapmaktadır. Bilindiği üzere ilçemizde bulunan Longoz (subasar) tipi ormanlık alanı; çoğunlukla yağış miktarının yüksek olduğu ilkbahar-kış mevsiminde tabanı sularla kaplanan ormanlık alandır. İğneada Longoz Ormanları Milli Parkı, Bulgaristan sınırına yakın Karadeniz sahil şeridinde yer almakta ve 3155 hektarlık alanı kapsamaktadır.

Demirköy İlçemizin Karadeniz sahiline kıyısı bulunduğundan dolayı Karadeniz Havzasının ekolojik yapısını doğrudan etkileyen ilçeler arasında yer almaktadır. Bu önemli konumundan dolayı ilçemizden geçen tüm akarsuların temiz tutulması, yereldeki katı ve sıvı atıkların azaltılması, sulu alanlara herhangi zararlı atığın karışmaması ve bu bölgede yaşayan vatandaşlarımızın çevre kirliliği ve doğanın korunması konularında duyarlılığın artırılması belediyemiz için büyük önem arz etmektedir.

Bu bağlamda Demirköy Belediye Başkanlığı olarak Karadeniz Havzası'nda Sınır Ötesi İşbirliği Programı Birinci Teklif Çağrısı kapsamında desteklenen MARLENA - Deniz ve Nehir Kirliliğin Azaltılmasında Yeni Yöntem' adlı ve eMS BSB-139 No'lu proje geliştirildi.

MARLENA projesi, Demirköy belediyesi liderliğinde 5 ayrı ülkede bulunan ilgili kamu kurum ve kuruluşların, sivil toplum kuruluşların katılımıyla uygulanmaktadır.

Projenin uygulama süresi 24 ay olup (17.08.2018-16.08.2020), onun kapsamında Bulgaristan, Romanya, Moldova ve Ukrayna ülkelerinde bulunan kurum ve kuruluşlarla birlikte birçok çevreci adımların atılması, yereldeki çevre kirliliği yaratan ve doğrudan havza sularını tehdit eden aktörlerin tespiti, hedef grupların arasında iyi uygulamaların paylaşılması planlanmıştır. Ayrıca, ilçe merkezinde çevre kirliliği yaratan ve çöp atıkları bulunduran dere yatağının düzenlenmesi ve şehir merkezinde yer alan bu alanın vatandaşlardan kullanılacak güzel ve ulaşılabilir bir rekreasyon alanına dönüştürülmesi amaçlanmıştır.

Projenin toplam tutarı 838 278.34 EUR olup, Demirköy ilçesine yaklaşık 250.000 EUR destek sağlanmıştır. Desteğin %92'si Program nezdinde Avrupa Birliği'nin desteği olup, %8'i yararlanıcıların eş-finansmanıdır.

Projenin faaliyetleri kapsamında yapılmış olan mevcut araştırma 5 ayrı ülkenin yerel ve ulusal atık yönetiminde gerçekleşen iyi uygulamaların örneklerini kapsamaktadır.

Mevcut araştırma sonuçlarının bu rapor sayesinde yerel paydaşlarımızla paylaşılması bizleri mutlu etmekle birlikte, dileklerimiz atıkların yönetimi konusunda gerçekleştirilen iyi uygulamaların çoğalması yönündedir!

Recep GÜN
Demirköy Belediye Başkanı

Proje Koordinatörü:

DEMİRKÖY BELEDİYESİ

İğneada Blv.

Demirköy / KIRKLARELİ

Proje Lideri: Recep GÜL, (Belediye Başkanı)

Yüklenici Firma:

MEGATRAK ORTAK SAĞLIK GÜVENLİK BİRİMİ A.Ş.

İnönü Mh. Tuğlacı ara sk. No:4/A

Lüleburgaz / KIRKLARELİ

Proje Lideri: Şamil ATES, (Şirket Müdürü)

Proje Konusu:

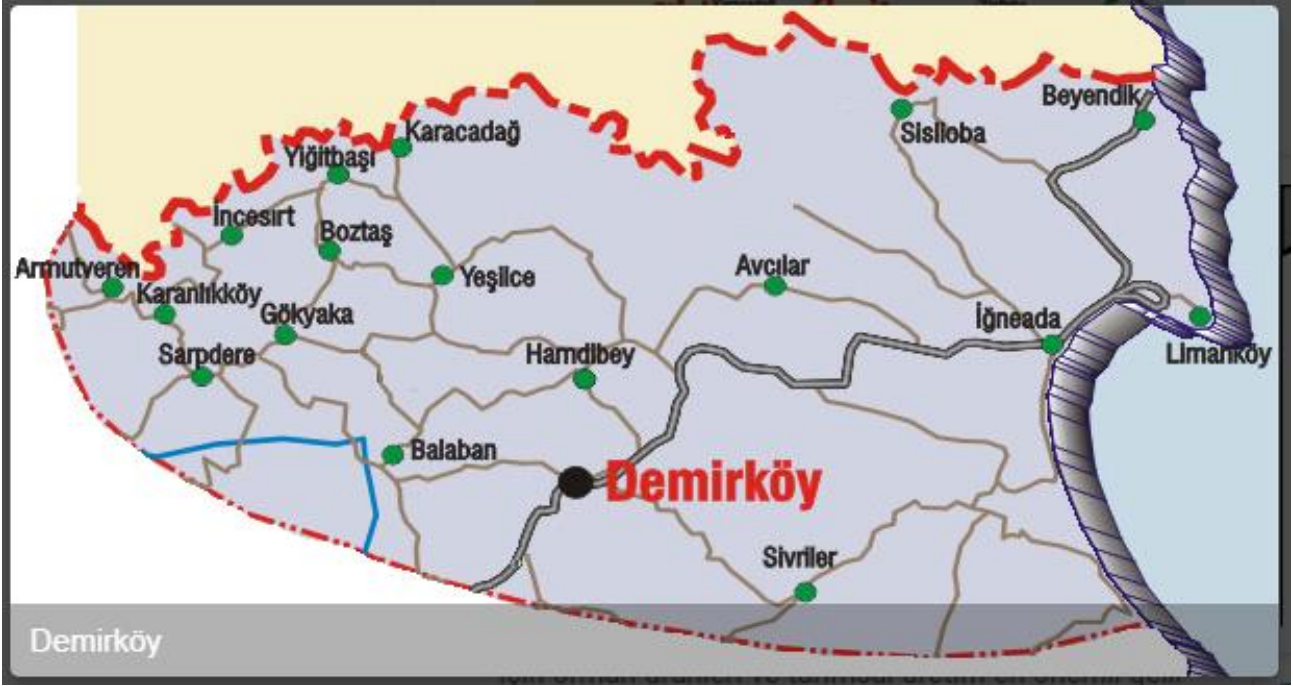
Avrupa Birliği destekli ENI Karadeniz Havzasında Sınır ötesi İşbirliği Programının 1. Teklif çağrısı kapsamında yürütülen, 'MARLENA – Deniz ve Nehir Kirliliğinin Azaltılmasında Yeni Yöntem' adlı ve eMS BSB-139 Numaralı Projesi için, Trakya ve Türkiye genelinde çevreye, atık yönetimine olumlu katkı veren projelerin araştırılması.

Project funded by
EUROPEAN UNION

GİRİŞ DEMİRKÖY

Demirköy, 400 metre yükseklikte Istranca (Yıldız Dağları) olarak anılan dağ sırasının üzerinde ve Karadeniz'e kıyısı olan, sınırları içinde İğneada Longoz ormanlarını barındıran küçük nüfuslu yeşil bir yerleşim merkezidir.

Istranca Dağları, Avrupa doğal mirasının korunması açısından Orta ve Doğu Avrupa'daki 5. en önemli alandan biri olarak tanımlanmıştır.

Sanayileşme yok denecek kadar azdır.

Demirköy için orman ürünleri ve tarımsal üretim en önemli gelir kaynaklarıdır.

Yıldız Dağları'nın Karadeniz'e bakan yamaçları sık bir orman örtüsü ile kaplıdır. Bu ormanlar, kıyıda başlayarak dağların yamaçları boyunca 1000 metreye kadar yükselir.

Bölgeye ait koruma alanları

ADI	İLİ	İLÇESİ	ALANI (ha)
MİLLİ PARKLARI			
İğneada Longoz Ormanları	Kırklareli	Demirköy	3155
TABİAT KORUMA ALANLARI			
Kasatura Körfezi	Kırklareli	Vize	329
SULAK ALANLAR			
İğneada Longozu	Kırklareli	Demirköy	3000

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

İYİ UYGULAMALAR

TÜRKİYE

A. SELEDA GÜBRE

1. İletişim Bilgileri

Tam Unvanı: SELEDA Biyogaz Enerji Sanayi Ticaret A.Ş.

Adresi: Kumrular Köyü No:123 Babaeski / KIRKLARELİ

Telefon: 0288 427 50 00

Web: <http://seleda.com.tr>

Kontak: Muhammet KOLAY / Yönetim Kurulu Üyesi
m.kolay@seleda.com.tr

2. İşletme Hakkında

Biyogaz tesisinden elde ettiği kompost kaynaklı katı ve sıvı organik, organomineral ürünleriyle 2018'den beri Türk tarımına hizmet etmekte olan Seleda Gübre, 200.000 m²'lik alana kurulu, Avrupa'nın en büyük entegre biyogaz gübre tesisidir.

a. Kapasite Bilgileri

1.000 ton/gün atık işleme,

36.792 MW/yıl elektrik üretme,

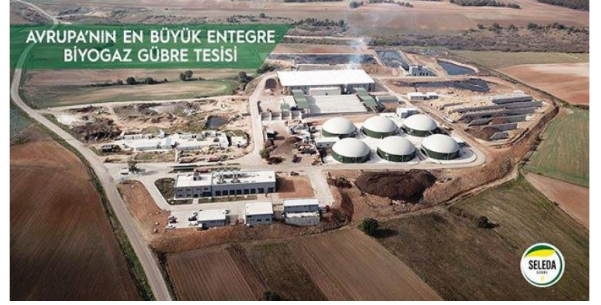
60.000 ton/yıl granül gübre

30.000 ton/yıl sıvı gübre üretim kapasitesine

sahiptir. Kapasite artışı ile elektrik üretiminin

4,2 MW/saat' ten, 10,6MW/saat' e, sıvı gübre

üretiminin 30.000 ton/yıl' dan, 100.000 ton/yıl' a çıkarılması hedeflenmektedir.

b. Prosesin Açıklaması

Tesise alınan hayvansal & bitkisel & endüstriyel organik atıklar ön hazırlık işlemleri sonrası çürütme işlemi için reaktörlere alınmakta, yaklaşık 30 günlük çürütme işlemi ve 21 günlük kompost işlemi sonrasında, toplamda 51 günlük bir işlemden sonra elde edilen nihai ürün paketleme tesisine alınmaktadır.

Çürütme (fermantasyon) işlemi sırasında biyogaz, sıvı ve posa elde edilmektedir. Biyogaz ile kojenarasyon tesisinde elektrik üretilmektedir. Posa kompost işlemine tabi tutularak katı gübre, lagünlerde toplanan sıvı ile sıvı gübre üretilmektedir.

Proseste, kompost tüneline açığa çıkan buhar içindeki azotun %100'ü azot geri kazanım tesisinde geri kazanılmakta ve nihai ürüne verilmektedir.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

3. İşletmenin Çevre Üzerindeki Olumlu Etkileri

a. Bitkisel ve Hayvansal Atıkların Bertarafı

İşlenmemesi halinde doğada bertaraf olması gereken, 400.000 ton/yıl atık, tesiste işlenerek faydalı ürün haline dönüştürülmektedir.

b. Organik Gübre

Organik gübre bitkiler tarafından tamamen kullanıldığından, toprakta veya suda kalıntı bırakmamaktadır. Organik gübre kullanımının yaygınlaşması sonucunda kimyasal gübre kullanımı azaltılmaktadır.

4. Sonuç

Atıkların bertarafı, değerlendirilmesi ve ekonomiye geri kazandırılması açısından tesis iyi bir uygulamadır.

Bitkisel ve hayvansal atıkları, faydalı ürünlere dönüştürmekte ve bu işlem sırasında çevreye olumsuz bir etki bırakmamaktadır. Faaliyet çıktısı olarak, elektrik ve gübre elde etmektedir ki nihai ürünleri dikkate alındığında da su, toprak, çevre ve insan sağlığı üzerinde olumlu etkileri bulunmaktadır.

B. KIRK-KAB

1. İletişim Bilgileri

Tam Unvanı: Kırklareli Yerel Yönetimleri Katı Atık Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği (KIRK-KAB)

Adresi: Karacaibrahim Mahallesi Kurtuluş Caddesi
Acun Apt. No:2 Merkez / Kırklareli

Telefon: 0288 214 63 00

Web: <http://kirkkab1.org>

İrtibat: Gökhan Kaya ATAY
(Lüleburgaz Belediyesi Başkan Yrd.)

e-posta: gkayaatay@luleburgaz.bel.tr

2. İşletmenin Hakkında

KIRK KAB, Kırklareli Belediyesinin önderliğinde, yedi belediyenin iştiraki ile 2006 yılında kurulmuş, 2009 da katı atık alımlarına başlamıştır. Günümüzde birliğe 21 belediye ve Kırklareli İl Özel İdaresi üyedir.

a. Kapasite Bilgileri

Katı atık depolama alanı;

Kurulu Alan: 150.000 m² (4 Lot)

Depolama Kapasitesi: 1.975.000 m³

Kullanımda olan alan; 1. Lot

425.000 ton atık toplanmıştır.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

b. Elektrik Üretimi

2018 yılından itibaren, 3.000 m2 alanda kurulu bulunan biyogaz toplama ve elektrik üretim tesisinde biyogazdan elektrik üretilmeye başlanmıştır.

2018 yılı içinde 4.874.728 kW elektrik üretilmiştir.

Tesis, dört kat kapasite artırılabilir şekilde kurulmuştur. Atık alanına ait diğer lotlar devreye alındıkça ve toplanan atık miktarı arttıkça, biyogaz üretiminin artacağı ve ilave gaz türbinleri (3 adet gaz türbini yeri hazır) ile elektrik üretiminin yıllık 20.000.000 kW saatlere çıkacağı öngörülmektedir.

3. Sonuç

Katı atıklar düzenli depolama alanında toplanarak çevreye olumsuz etkisi en aza indirgenmektedir. Bu faaliyetten yan ürün olarak elde edilen biyogazdan elektrik üretilmektedir.

Atıkların bertarafı, değerlendirilmesi ve ekonomiye geri kazandırılması açısından tesis iyi bir uygulama olarak değerlendirilmiştir.

C. SIFIR ATIK

1. Proje Bilgileri

Projenin Tam Adı: Sıfır Atık Projesi

Uygulama Alanı: Türkiye

Yüklenici Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Web: <https://sifiratik.gov.tr/>

İrtibat Tlf: +90 (312) 410 10 00

e-posta: sifiratik@csb.gov.tr

2. Proje Hakkında

“Sıfır Atık”, israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, oluşan atığın miktarının azaltılmasını, etkin toplama sisteminin kurulmasını, atıkların geri dönüştürülmesini kapsayan atık önleme yaklaşımı olarak tanımlanan bir hedeftir.

Sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde atıklarımızı kontrol altına almak, gelecek nesillere temiz, gelişmiş bir Türkiye ve yaşanabilir bir dünya bırakmak için sıfır atık prensibi hedef alınarak, entegre bir yaklaşımla atıkların yönetimini sağlamak amacı ile proje başlatılmıştır.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

a. Projenin Paydaşları ve Kapsamı

Mahalli idareler, resmi kurum ve kuruluşlar, EK-1 listede tanımlı işletmeler ile gönüllülük esasına dayalı olarak sıfır atık yönetim sistemini kurmak isteyen tüm katılımcılar projenin paydaşlarıdır.

Sıfır Atık Projesi'nin 2018 itibariyle aşamalı olarak;

- ✓ Kamu kurumlarında,
- ✓ Terminallerde (havaalanı, otogar, tren garı vb.),
- ✓ Eğitim kurumlarında (üniversite, okul vb.),
- ✓ Alışveriş merkezlerinde,
- ✓ Hastanelerde,
- ✓ Eğlen-dinlen tesislerinde (otel, restoran vb),

büyük iş yerlerinde uygulanması ve 2023 yılında tüm Türkiye'de uygulamaya geçilmesi hedeflenmektedir.

b. Proje Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

Sıfır atığın uygulanmasına ilişkin yol göstermek adına hazırlanan "Sıfır Atık Uygulama Rehberi" Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın web sitesinde (<http://www.csb.gov.tr/projeler/sifiratik>) yer almaktadır.

c. Proje Lideri

Proje, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın liderliğinde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

d. Eğitim

Projeye katılımında gönüllülük esas alınmıştır. STK'lar, özel sektör, ilgili tüm kurumlar eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarına katkıda bulunmaya davet edilmiştir. Öncelikle tüm kamu çalışanlarını bilgilendirici eğitimler düzenlenmekte, ana okullarından başlayarak tüm öğrencilere eğitimler verilmektedir. Konu ile ilgili yarışmalar, kamplar, etkinlikler düzenlenerek halkın bilinç düzeyi artırılmaya çalışılmaktadır.

Proje kapsamında sıfır atık uygulamasını uygulayan, çevresini yeşillendirilen okullar tespit edilecek bu okullara sertifika verilecek ve yeşil bayrak asılacak.

e. Sıfır Atık İlçesi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı sıfır atık projesini uygulayabileceği bir ilçe seçecek ve pilot olarak projeyi uygulayacak.

f. Sıfır Atık Mavi

Sıfır Atık Hareketi kapsamında, ülkemizi çevreleyen denizlerin korunmasını desteklemeyi hedefleyen "Sıfır Atık Mavi" projesi hayata geçirildi.

3. Sonuç

Sadece alışkanlıkların değiştirilmesi ve geri dönüşüm ile binlerce ağacın kesilmesi önlenmekte, sera gazı salınımı azaltılmakta, petrolde ve suda ciddi anlamda tasarruf sağlanmaktadır.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

D. ERGENE HAVZASI KORUMA EYLEM PLANI

1. Proje Bilgileri

Projenin Adı:	Ergene Havzası Koruma Eylem Planı
Uygulama Alanı:	Ergene Havzası
Yüklenici Kurum :	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı
Web:	http://ergene.ormansu.gov.tr
İrtibat Tlf:	0312 207 63 30/37
e-posta:	

2. Proje Hakkında

a. Ergene Havzası

Türkiye'nin Marmara Bölgesi içinde, Trakya Alt Bölgesi'nde yer alır. Trakya Alt Bölgesi, Marmara Bölgesi'nden Avrupa'ya geçiş alanında, doğuda İstanbul İl sınırı ile başlayan, batıda Bulgaristan ve Yunanistan ülke sınırları ile biten alanı kapsamaktadır.

Havzada başlıca yüzey suyu kaynağını Ergene Nehridir.

Ergene Havzası;	Toplam alan 12.438,2 km²
	Nehrin uzunluğu 283 km ,
	Toplam su potansiyeli, yılda 1,71 milyar m³ .
	(Bunun; %78 'i yer üstü suyu, %22 'si yer altı suyudur.)

b. Projenin Amacı

- ✓ Plansız Sanayileşme,
- ✓ Bölgede Nüfus Patlaması,
- ✓ Evsel Atıksu Deşarjı,
- ✓ Toprağı Tehdit Eden Bilinçsiz Zirai Uygulamalar ile çevre-kalkınma ikileminde

dengesi kaybolan Ergene Havzası, ileri derecede kirlenmiş ve kaybedilme noktasına gelmiştir. Bu gidişata dur denilmesi ve Ergene'nin temiz olarak akması hedefiyle "**Ergene Havzası Koruma Eylem Planı**" hayata geçirilmiştir.

c. Hedef

Ergene Havzası Koruma Eylem Planında Ergene Nehri'nde iyi su kalitesine ulaşmak;

- ✓ 2018 yılı: III. Sınıf Su Kalitesi (kirlenmiş su)
  - Uygun arıtmadan sonra sanayide ve sulamada kullanılabilir.
- ✓ 2023 yılı: II. Sınıf Su Kalitesi (az kirlenmiş su)
  - Sulamada, su ürünleri yetiştiriciliğinde, bazı sanayilerde kullanılabilir.
  - Uygun bir arıtmadan sonra içme suyu olarak kullanılabilir.

d. Proje Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

İslah OSB Kurulması;

Havza'da bulunan 2037 adet sanayi tesisinden Ergene Nehri ve yan kollarına deşarj edilen atıksuyun debisi 460.000 m³/gün' dür. Atıksu deşarjını kontrol altına almak maksadıyla havzada dağınık haldeki sanayiler "İslah OSB" çatısı altında birleştirildi. Bu İslah OSB ile dağınık sanayilerin

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

ortaya çıkardığı olumsuzluklar en aza indirilecek, zaman ve kaynak israfı önlenecek, alt ve üst yapı yeniden organize edilecektir. Tekirdağ'da 8 adet ve Kırklareli'nde 2 adet olmak üzere havzada toplam 10 adet Islah OSB kuruldu. 10 adet Islah OSB, OSB statüsü kazandı.

Evsel Atıksu Arıtma Tesisleri Kurulması;

Eylem Planı kapsamında yapılan çalışmalarda nüfusu 10.000'den büyük 13 belediyenin AAT'leri inşa edilerek devreye alınmıştır.

Atıksu Arıtma Deşarj Standartlarının Düzenlenmesi;

Su Kalitesinin iyileştirilmesi maksadıyla SKKY mevcut deşarj standartlarında (Kimyasal Oksijen ihtiyacı) parametresinde ilk defa Ergene Havzası için kısıtlamaya gidilmiş, renk standardı getirilmiştir.

Katı Atık Düzenli Depolama Alanları Oluşturulması;

Havzada 6 adet katı atık birliği kurulmuş, düzenli depo alanları için yer tahsisi yapılmıştır.

Derelerde Islah Çalışması;

Eylem Planı'nda bulunan 28 adet dere ıslahı işinden 2 adeti proje safhasında, 5 adeti inşaat safhasında, 21 adeti tamamlanmış bulunmaktadır.

3. Sonuç

Ergene Havzası Koruma Eylem Planı çerçevesinde yürütülen çalışmaların ileriki yıllarda sonuçlarının hissedilmesi beklenmektedir.

E. CORINE

1. İletişim Bilgileri

Tam Unvanı: CORINE Projesi
(Çevresel Bilginin Koordinasyonu)
Uygulama Alanı: Türkiye
Telefon: +90 (312) 207 50 00
Web: <https://corine.tarimorman.gov.tr>
İrtibat: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı

2. CORINE Nedir.

CORINE (Coordination of Information on the Environment -Çevresel Bilginin Koordinasyonu), Avrupa Çevre Ajansı tarafından belirlenen Arazi Örtüsü/Kullanımı Sınıflandırmasına göre uydu görüntüleri üzerinden bilgisayar destekli görsel yorumlama metodu ile üretilen arazi örtüsü/kullanımı verisidir.

3. Proje Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

a. Projenin Amacı

CORINE Projesi'nin temel amacı; Avrupa Çevre Ajansı'nın belirlediği kriterler ve sınıflandırma sistemi doğrultusunda AÇA'ya üye tüm ülkelerde, arazideki çevresel değişimlerin belirlenmesi, doğal kaynakların rasyonel biçimde yönetilmesi ve çevre ile ilgili politikaların oluşturulması amaçlarına yönelik, aynı temel verilerin yönetilmesi ve standart bir veri tabanının oluşturulmasıdır.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

b. Kullanım Alanları

- ✓ Çevre ve Güvenlik için Küresel İzleme (GMES- Global Monitoring for Environment and Security) programı kapsamında çevrenin izlenmesine yönelik arazi değişimlerinin belirlenmesinde,
- ✓ Tarım alanları, orman alanları, sulanan alanlar gibi temel arazi kullanım envanterlerinin konumları ile ortaya çıkarılmasında,
- ✓ Orman alanları tahribatının izlenmesinde,
- ✓ Ürün tahminlerinin yapılmasında,
- ✓ Tarımsal Kuraklık Eylem Planında,
- ✓ Arazi kullanım değişikliklerinden kaynaklanan karbon emisyonlarının hesaplanmasında
- ✓ Erozyon kontrolü, orman yangınları ve çölleşme ile mücadele çalışmalarında,
- ✓ Natura 2000 Projesinde,
- ✓ Sulak alan değişimlerinin izlenmesinde,
- ✓ Su ve Atık yönetimi Planlarının hazırlanmasında,
- ✓ Havza Eylem Planlarının hazırlanmasında,
- ✓ Çevre Düzeni Planlarının hazırlanmasında,
- ✓ Kent Atlası oluşturulmasında,
- ✓ INSPIRE Direktifinin uyumlaştırılması sürecinde ve daha birçok kullanılacaktır.

c. Çalışmalar

CORINE 2018 projesi için 01.01.2018 tarihinde görüntü tedarikine ve 01.04.2018 tarihi itibari ile yorumlama çalışmalarına başlanılmıştır.

Avrupa Çevre Ajansı (AÇA) tarafından projenin ortasında ve sonunda kontrol edilen veriler 2019 Mayıs ayı itibari ile paylaşılmaya hazır hale getirilmiştir.

Ülkemiz için CORINE 1990, 2000, 2006, 2012, 2018 yılları arazi örtüsü haritaları ile 1990-2000, 2000-2006, 2006-2012, 2012-2018 yılları arası değişim veri tabanları oluşturularak, Avrupa Çevre Ajansı'na teslim edilmiş ve şu an itibari ile Avrupa arazi örtüsü haritalarıyla birleştirilmiş olup tüm Avrupa haritası içindeki yerini almıştır. Söz konusu arazi örtüsü/kullanımı ile arazi örtüsü/kullanımı değişim veri seti ve arazi örtüsü istatistikleri, Başkanlığımızca oluşturulan <http://corine.tarimorman.gov.tr/corineportal/index.html> adresinden yayımlanmaktadır.

4. Sonuç

Arazi örtüsü istatistikleri kullanılarak kaynakların doğru kullanımı takip edilecek, geleceğe yönelik stratejik planlar doğru bir şekilde yapılabilecektir.

Çevrenin korunması ve kaynakların tahrip edilmemesi adına proje iyi bir uygulamadır.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

BULGARİSTAN

Malko Tarnovo Belediyesi bölgesel atık yönetimi derneklerine üye değildir fakat kendi bölgesel atık yönetimi sistemine sahiptir. Malko Tarnovo Belediyesi 2014-2020 yılları arasında kendi Atık Yönetim Programı'nı geliştirmiştir. Programın stratejik gelişimi sırasında belirtilen yasal gerekliliklere ek olarak bir dizi Avrupa, ulusal program, metodolojik belge ve çalışmalar göz önünde bulundurulmuştur.

A. MALKO TARNOVO BELEDİYESİ ATIK YÖNETİM SİSTEMİ

Proje: "Çevre 2007-2013" Operasyonel Programının finansal desteğiyle hayata geçirilen "Malko Tarnovo Bölgesi'nde Bölgesel Atık Yönetim Sistemi Kurulması".

Malko Tarnovo bölgesi, 2009-2013 Ulusal Atık Yönetimi Programı'nın uygulanmasında belediye atığının bertarafı için atık depolama alanlarının inşa edildiği 23 öncelikli alandan biridir.

Programın Spesifik Hedefleri;

- ✓ Bölgedeki atık yönetiminin çevresel sürdürülebilirliğini sağlamak,
- ✓ Bölgesel çöp sahasında atıkların bölgesel amaçlara uygun olarak geri dönüştürülmesi ve geri kazanılması olasılığını sağlamak,
- ✓ Çevresel bileşenlerin hayati göstergelerini geliştirmek,
- ✓ Bölgesel ihtiyaçlar için yeterli kapasiteye sahip belediye atıklarının bertarafı için sosyal olarak sürdürülebilir bir bölgesel tesis kurmak.

Projenin Hedefleri;

Malko Tarnovo Belediyesi sınırları içerisinde oluşan atıkların arıtılması, geri dönüşümü, kullanımı ve ekolojik bertarafının sağlanması için tasarlanan faaliyetlerin uygulanmasıdır.

Proje faaliyetleri arasında ön çalışmalar, arazi satın alma ve inşaat işleri, depolama alanlarına hizmet veren makine ve tesislerin teslim edilmesi ve ayrı atık toplama tesisleri yer almaktadır. Projenin inşaat ve montaj işleri, bir Bölgesel Düzenli Depolama Bertaraf Tesisi inşaatı ile ana yol ve harici güç kaynağı da yer almaktadır. Bir zincir buldozer, tekerlekli yükleyici, bir damper, bir akifer, bir mobil sıralama hattı, bir balya pres, bir dizel agreg, bir kamyonet ve atık kapları teslim edildi.

Projenin toplam maliyeti aşağıdaki gibi dağıtılan BGN (Bulgar Levası) 6 482 815,95'dir:

- ✓ Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu – BGN (Bulgar Levası) 5 234 873.88
- ✓ Ulusal eş finansman – BGN (Bulgar Levası) 923 801.27
- ✓ Belediye eş finansmanı – BGN (Bulgar Levası) 324 140.80

Proje 24.10.2012 tarihinde finansman sözleşmesinin imzalanması ile başlamış ve imza tarihinden itibaren 31 ay içinde tamamlanmıştır.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

MARLENA projesi ile Malko Tarnovo'da bir atık geri dönüşüm sistemi uygulanacaktır.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

B. BURGAS BÖLGESİNDE BÖLGESEL ATIK YÖNETİM SİSTEMİ KURULMASI

Proje: "Burgas Bölgesinde Bölgesel Bir Atık Yönetim Sistemi Kurulması"

Burgas Belediyesi, Sredets, Kameno, Nessebar, Pomorie, Aytos, Ruen, Karnobat, Sungurlare belediyeleri ile "Bölgesel Atık Yönetimi" projesini gerçekleştirmiştir. "Çevre 2007-2013" Operasyonel Programının 2. Öncelik Ekseninde kapsamında finanse edilen "Burgas bölgesinde bölgesel atık yönetim sisteminin kurulması" Hibe Anlaşması No: DIR-5102118-C001 / 25.08.2011. Burgas bölgesindeki bölgesel atık yönetim sistemi, yaklaşık yarım milyon nüfusa sahip toplam 210 yerleşim birimine hizmet vermektedir. Burgaz, Sredets, Kameno, Nessebar, Pomorie, Aytos, Ruen, Karnobat, Sungurlare belediyelerinin hepsi sistem kapsamında olup, iki atık istasyonu olan "Bratovo - Batı" Bölgesel Atık Deposu'nu içeren karmaşık bir alan oluşturmaktadır. Nessebar ve Karnobat belediyelerinde ve bunların ulaşım altyapısında.

Elde edilen sonuçlar: Burgas bölgesinde toplanan tüm evsel ve inşaat atıklarının çevreye duyarlı bir şekilde elden çıkarılması için, 1999/31/ EC sayılı AB Direktifi'nin atık bertarafı, ulusal mevzuat ve ayrıca aşağıdakileri içeren atık yönetimi Ulusal Programında açıklanan görevler:

- ✓ Depolama alanlarına yönelik atık miktarını büyük ölçüde azaltmak,
- ✓ Ruhsatsız depolama alanlarının kullanılmasını durdurma ve atık akışını kontrollü bir bölgesel depolama alanına yoğunlaştırmak,
- ✓ Depolamadan önce atıkların ön arıtımı,
- ✓ Geri yükleme istasyonlarının (Karnobat ve Nessebar) kullanımı ve atık bertarafı için yüksek verimli taşıma araçları kullanarak uzun mesafeli taşımacılığın optimizasyonu,
- ✓ Özel atıkların ayrı toplanması, örneğin atık yağlar, kullanılmış piller ve akümülatörler, kullanım ömrü sonundaki araçlar, elektrikli ve elektronik aletler, atık su arıtma tesislerinden gelen çamurlar ve biyolojik olarak parçalanabilen atıklar ile inşaat atıkları,
- ✓ Çöp alanlarındaki geri dönüştürülebilir atıkların kompostlanması ve ayrılması,
- ✓ Biyogaz kullanma imkanı sunan ekolojik ayrıştırma tasarlanması.

Hibe miktarı: 40 546 468,00 BGN (Bulgar Levası)

Hedefler:

✓ Karmaşık bir yerleşim olan Bratovo - BATI "Bölgesel Depolama Alanı: Depolama alanının normal çalışması için gerekli ekipmanın yanı sıra; Kutu 1 ve şantiye altyapısı, atık ayrıştırma tesisi, biyolojik olarak parçalanabilen atık kompostlama tesisi, evsel ve inşaat atıkları için geri dönüşüm sahaları, geçici olarak tehlikeli depolama ve diğer evsel atıklar için eko park depolama sahasını içermektedir.

- ✓ Nessebar geri yükleme istasyonu (inşaat ve büyük ölçekli atıklar için arıtma tesisi dahil),
- ✓ Karnobat ger yükleme istasyonu (inşaat arıtma tesisi dahil),
- ✓ Toplam depolama kapasitesi: 400.000 ton
- ✓ Hücre kapasitesi: 400.000 ton
- ✓ Kompost tesisi - toplam kapasite: 5 000 ton / yıl.
- ✓ Ayırma tesisi - toplam kapasite: 10 000 ton / yıl.
- ✓ Nessebar geri yükleme istasyonu - kapasite: 20 ton / saat
- ✓ Karnobat geri yükleme istasyonu - kapasite: 10 ton / saat

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

C. BIYOBOZUNUR ATIKLAR İÇİN ANAEROBİK TESİS KURULMASI

Proje: “Ayrı Olarak Toplanan Biyobozunur Atıklar İçin Anaerobik Tesislerin Tasarım ve Yapımı”
Faaliyet alanı; Bölgesel Atık Yönetimi Burgas Derneği olup, Burgaz, Araba, Kameno, Karnobat, Nessebar, Pomorie, Ruen, Sredets ve Sungurlare belediyelerini içermektedir.

Amacı; Biyobozunur atığın ayrı toplanması ve geri dönüştürülmesi için ek kapasite sağlayarak, evsel atık miktarını azaltmaktır.

Projenin amacı, Çevre ve Su Bakanlığı tarafından açıklandığı gibi, Burgas, Nessebar ve Pomorie belediyelerinde biyolojik olarak parçalanabilen evsel atığının ayrı toplanması için bir altyapı ve sistem sağlamaktır.

Tesis, yılda 30.652 ton geri dönüşüm kapasitesine sahiptir. Yatırımın toplam tutarı 37,4 milyon BGN (Bulgar Levası)’nın üzerindedir. Operasyonel Program Ortamı 2014-2020, 29.4 milyon BGN (Bulgar Levası) tutarında hibe sağlamaktadır. Proje uygulama süresi 48 aydır.

Bu projelerin uygulanması, atıkları bir kaynağa dönüştürmek için daha modern ve çevre dostu bir yol sağlar.

Genel merkez ve yönetim adresi : Burgas Belediyesi, Aleksandrovska Caddesi,
No:26, Tel. 056 843 891.

Yönetim Kurulu Başkanı: Dimitar Nikolov – Burgas Belediye Başkanı

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

D. ATIK AYRIŞTIRMA KAMPANYALARI VE İYİ UYGULAMALAR

Ayrı Atık Toplama İçin Kampanya ve İyi Uygulamalar

2018'de Burgas Belediyesi ve belediye şirketi Chistota Eco, belirlenen 19 mobil merkezden "Vatandaşlar Tarafından Ayrı Olarak Ayrılan Atıkların Miktarların Raporlanması ve Uygulanması" için bir kampanya başlattı. Girişim 28.04.2018 döneminde başlatılmıştır. Sonuç olarak, 106 ton atık toplandı ve 36 ana gruba ayrıldı. Kampanya 2019'da devam ediyor.

Kampanya katılımcıları çeşitli ödüller ve teşvikler alır. Örneğin, 10 litrelik paketlenmiş kompost, alışveriş kuponları, malzeme ödülleri vs.

<http://chistotaeco.com>

Burgas, Bulgaristan

+359 887271152

Burgas Belediyesi, 3 metreküp inşaat atıklarının ücretsiz taşınması için geniş çapta halka açık bir hizmet sunmaktadır. Böylece inşaat atıkları ayrı toplanır, gereksiz kirliliğe neden olmadan değerli malzemelerin ve hasar veren ekipmanın kolayca çıkarılmasını sağlar.

Eski Mobilya İçin Yeni Bir Yaşam

İş dünyasından bir girişim;

Burgas'da, odun atıklarının toplanması, tasnif edilmesi, işlenmesi ve geri dönüştürülmesiyle kullanılmış odun için yeni bir yaşam başlatıldı.

Sorumlu ve çevre dostu gelişim stratejisinin bir parçası olarak ve sürdürülebilir ekonominin bir unsuru olan Kronoshpan, odun atıklarını paketleme, ev, inşaat ve endüstriden işleme koyabileceği bir girişim başlattı. Elde edilen hammadde ahşap levhaların üretiminde kullanılacak, yani kullanım ömrü maksimum düzeye çıkarılacak.

Analizlerine göre, bir ton geri dönüştürülmüş odun atığı sekiz ile on arasında ağacın yerini alıyor. Bu amaçla, kentin farklı noktalarına, Kronoshpan'ın sipariş ettiği özel kaplar konulacak, bunlara eski ambalaj, mobilya, tahta kaplama, cam işleri ve şilteler ve döşemeli mobilyalar hariç her türlü ahşap toplanacak.

Temizlik Kampanyaları

Ulusal Kampanya; "Bulgaristan'ı birlikte temizleyelim"

"Bulgaristan'ı Birlikte Temizleyelim" kampanyası 2012'de bTV Medya Grubu tarafından başlatıldı. Bugün, kampanya çevre konularında halkın bilinçlendirilmesini ve Bulgaristan'ı uzun vadede daha temiz ve daha güzel hale getirmeyi amaçlayan en büyük gönüllü girişimdir.

Şu anda ünlü olan kampanya, dünyadaki en iyi gönüllü çevre uygulamalarına sahip ülkeler arasında Bulgaristan'ı ön plana çıkarıyor.

Sporcular, aktörler, politikacılar vb. kamuoyuna açık isimler kampanyanın temsilcileridir.

Burgas Bölge Yönetimi

Burgas Bölge Yönetimi girişimin başından itibaren "Bulgaristan'ı temizleyelim" kampanyasının koordinatörü oldu. Yıllar içinde, her belediyede bir temizlik organizasyonu kurulmuştur.

Sonuçlar etkileyici gözükmektedir. Örneğin 2013 yılında aşağıdaki göstergelere ulaşılmıştır: Burgas bölgesi için toplam katılımcı sayısı; 25.711,

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Kampanyaya katılan şirketler, ajanslar ve idareler; 192,
Okullar; 61, Anaokulları; 4,

Sivil Toplum Kuruluşları ve Kulüpleri; 34'tür. 40'ı çok kirli bölge olmak üzere, 184 bölge temizlendi. Her yıl katılımcı sayısı artmaya devam etmektedir.

2018'den bu yana, kampanya küresel "Haydi Yapalım Dünya" girişiminin bir parçası oldu. 59 ülke 90.000 ton çöp topladı. Çevre ve Sular Bakanlığı verilerine göre, girişimin bir diğer uzun vadeli ortağı olan 16 Eylül 2018'de Bulgaristan'daki 2.869 bölgeden 4.123 ton atık toplandı. Her kirli alanda ortalama bir ton çöp toplandı ve çöpün yarısı alındı. Bölgesel Çevre ve Su Müfettişliği - Burgas, 350.3 ton atık toplandığını bildirdi.

2019'da, kampanya yine dünyanın en büyük sivil girişimi olan - Dünya Temizlik Günü 2019'un bir parçası olacak. 14 Eylül'de, Bulgaristan'daki gönüllüler 21 Eylül 2019'da Hawaii'de sona erecek olan 2. Dünya Temizlik Günü'nün ikinci baskısını başlatacak.

Burgas Bölge İdaresi, ulusal ve bölgesel kurumlar, iş kuruluşları ve tanınmış gönüllülerle birlikte "Bulgaristan'ı Birlikte Temizleyelim" in en başarılı 50 sadık destekçisinden biri olarak kabul edildi.

Diğer Temizleme Kampanyaları

İyi girişimler çok sayıda takipçi buldu ve son yıllarda kampanyalar, eko-stoklar, flaşlar ve diğer çeşitli temizlik girişimleri arttı. Burgas bölgesindeki en aktif girişimciler arasında:

✓ Burgas Geri Dönüşüm "azaltılmış ve sorumlu atık yönetimine duyulan ihtiyaçla birleşmiş aktif gençlerden oluşan bir topluluktur. Görevleri, daha temiz bir şehirde yaşamayı teşvik etmek için insanların tutum ve davranışlarında olumlu bir değişiklik oluşturmaktır." Burgas Geri Dönüşüm"yıllık olarak faaliyet göstermektedir. Gönüllü kampanyalar, açık toplantılar, eğitici dersler, yaratıcı atölyeler, plaj temizliği, en çok elektronik atık ve diğer etkinliklerin geri dönüşümü için yarışmalar düzenlenmektedir. Ayrıca, iyi atık bertarafı ve geri dönüşüm uygulamaları konusunda ücretsiz danışmanlık ve rehberler sunmaktadırlar.

✓ Biyoçeşitlilik Vakfı;

✓ Sivil Toplum Kuruluşları 'Yeşil Istranca' ve diğerleri.

E. TEMİZ PLAJLAR VE LİMANLAR İÇİN ULUSLARARASI GİRİŞİMLER

Mavi Bayrak Programı

Mavi Bayrak programı, turizm ve çevre sektörlerini yerel ve ulusal düzeyde birleştirmektedir. Temiz ve güvenli plajların, yat limanlarının korunmasını teşvik eder ve tüm toplumu kıyı boyunca çevreyi korumak için eğiterek hem çevresel girişimlere gönüllü katılımına hem de günlük davranışlarına katkıda bulunur. Program Bulgaristan'da çok iyi karşılandı ve en iyi plajlar ve yat limanları, 1995'ten beri her yıl başarılı yeşil yönetimi için Mavi Bayrak'la ayırt edildi.

Mavi Bayrak programı ulusal ve belediye desteğinin yanı sıra iş ortaklarından da yararlanmaktadır ve bu programa katılım, ekolojik olarak yönetilen plajlar, marinalar, botlar ve turizm hizmetleri sunan, tatil köyleri, belediyeler ve bölgeler arasında prestij ve rekabet ile en yüksek standart meselesi haline geldi. Ödüllendirilen sayısı Dünya Mavi Bayrak sayısında belirgindir.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Mavi Bayraklı plaj ödülü, aşağıdaki hususları ele alan kriterlerin yerine getirilmesine dayanmaktadır:

- ✓ Çevre eğitimi ve bilgi
- ✓ Su kalitesi
- ✓ Çevre dostu yönetim
- ✓ Güvenlik ve servisler

Plajlara sadece bir sezon Mavi Bayrak verilir. Bulgar adayları kriterleri sağlayarak ödülü almıştır. Küresel ölçekte 2019 yılı için en iyi plajlar ve yat limanları arasında 15'i Bulgar, 11'i Burgas Bölgesi'nde, 3'ü Istranca Dağı bölgesindedir:

- ✓ Marina Dinevi - bir liman
- ✓ Sahil Vahası
- ✓ Kumul sahil
- ✓ Süzebolu Harmanit Plajı
- ✓ Pomorie Doğu Plajı
- ✓ Nessebar Güney Sahili
- ✓ Güneşli Plajı
- ✓ Güney Plajı
- ✓ Sunny Merkez Sahili
- ✓ Sunny Kuzey Sahili
- ✓ Sveti Vlas Yeni Sahili
- ✓ Elenite Plajı

F. ÇEVRE EĞİTİMİ İLE İLGİLİ ULUSLARARASI GİRİŞİMLER

Bulgaristan'da Eko Okullar Ağı

Eko Koçluk Programı (Ecocaching Program) Çevre Eğitim Vakfı üyeleri tarafından başlatılan, Sivil Toplum Kuruluşları tarafından yönetilen uluslararası bir programdır. Program 1994 yılında gençlerin çevre ve sürdürülebilir kalkınma sorunlarını çözme çabalarını birleştirme zorluğuna cevap olarak başladı. Bu program, ISO 14001 / EMAS yaklaşımına dayanan okullar için entegre bir çevre yönetim sistemi uygulamayı önermektedir. Öğretmen ve öğrencilerin su ve enerji tüketiminin çevre üzerindeki zararlı etkileri azaltma pratik etkinliklere katılımını teşvik eder. Birikimli tasarruflar, okulların bakım masraflarını ve belediye bütçelerini önemli ölçüde azaltmaktadır. Programın başlamasından sonraki ilk yıllarda öncelikli konular şunlar olmuştur: Okulda Su, Atık, Enerji, Ulaşım, Gürültü, Doğa - Biyoçeşitlilik ve Sağlıklı Yaşam.

<https://www.ecoschools.global/how-does-it-work>

Eko Okulları programı, sınıf ve sınıf dışı aktivitelerle çocukların çevreye karşı duyarlılıklarını ve sorumluluklarını artırmayı amaçlamaktadır. Yeşil Bayrak ödülü, belirli eko-kurallarının yerine getirildiğini ve okul kaynaklarının etkin bir şekilde yönetildiğini gösteren okullara verilir: su, enerji ve atık gibi kurallar. Program, her okulu etkin bir şekilde çevreye duyarlı bir organizmaya dönüştüren başarılı bir araçtır.

Bulgaristan'da, 108 okul ve anaokulu Eko-Okul programı kapsamında çalışmaktadır. Yeşil Bayrak kazanan okul sayısı 62'dir.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Eko-okul programı, her okulun bir çalışma metodolojisi olarak algılayabileceği 7 zorunlu unsuru kapsar:

1. Bir Eko Komite Kurulması.
2. Çevresel inceleme- çevrenin izlenmesi ve mevcut durumunun belirlenmesi.
3. Eylem Planı.
4. Eko kodeksi.
5. Kontrol ve değerlendirme.
6. Medya aracılığıyla fikir ve etkinlikleri teşvik etmek.
7. Öğrencilerle ilgili ana konular ve etkinlikler müfredatın içine dahil edilmeli ve farklı sınıflardaki öğrencilere sunulmalıdır.

ATIKLARI AZALTALIM (Let's Reduce Waste)

Eko Okullar- Wrigley Şirketi Vakfı "Daha az çöp" Kampanyası
Kampanya, atık ve kirliliği azaltmayı amaçlıyor.

"Atıkları Azalt" kampanyası, Bulgaristan da dahil olmak üzere 25 ülkede gerçekleştirildi, çocukları ve gençleri atık konularında eğitmeyi ve çevreye yönelik tutumlarında uzun vadeli değişiklikleri teşvik etmeyi amaçlamıştır.

5-18 yaşları arasındaki öğrenciler atıkları Eko Kampanyası ile yönetmektedir. Eylemlerinin amacı atık azaltmanın yanında temizlik gibi faaliyetlerde bulunmak, ambalajı hiç olmayan veya en az olan yiyecekleri tüketmek, atıkları sınıflarına göre toplamak vs.

Bulgaristan'daki 15 okul, kampanya faaliyetlerini desteklemek için başlangıç fonu aldı.

Atıkların çevre ve halk üzerindeki etkisi hakkında farkındalık yaratıldı.

Öğrencilerin bilgilerini arttırmak, atık önleme ve yönetimi için pratik beceriler geliştirildi.

Sürdürülebilir kalkınma için eğitimi teşvik etmek amacıyla diğer okullarla iş birliği yapıldı.

Kampanyanın ilerleyişini Eko Şehirler'in yedi adımında rapor edildi.

Kampanyanın sonuçlarını dağıtmak için medya kullanıldı.

<https://www.ecoschools.global/>

Eko Okul Prrogramı E-mail: petya_j@yahoo.com

Program "Mavi Bayrak", "Orman Hakkında Bilgi Edin"
ve "Yeşil Anahtar"

E-mail: skgbg2000@yahoo.com

Bulgaristan Mavi Bayrak Hareketi

Pomorie 8200

1A "Vasil Levski" Caddesi

E-mail: bulblueflag@yahoo.com

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Fotoğraf ve metinler, Bulgar Mavi Bayrak Hareketi web sitesinden alınmıştır.
<https://www.blueflag.bg>

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

MOLDOVA

MOLDOVA YEREL YÖNETİMİ VE ÇEVRE ÖRGÜTÜ ATIK YÖNETİMİ İYİ UYGULAMALARI

Ekolojik Danışma Merkezi Cahul "Karadeniz Bölgesinde Entegre Kıyı Bölgesi Yönetiminin İyileştirilmesi" projesini hayata geçirdi. Proje Karadeniz Ortak Operasyonel Programı kapsamında 2007-2013 yılları arasında, Avrupa Birliği tarafından finanse edildi.

Bu proje, 5 eyaletteki Entegre Kıyı Alanları Yönetimi (ICZM) konusunda ortak araçlar ve metodolojiler geliştirmiş ve desteklemiş, tüm ortak bölgelerin idari uygulamalarına asimile edilebilecek ve tüm Karadeniz havzası boyunca daha fazla çoğalma için uygun bir model sağlayacak şekilde metodolojik bir çerçeve yaratmıştır. Bu proje, ICZM hakkındaki AB önerilerini takip etmek için ayrı ulusal yaklaşımları destekledi ve bir araya getirdi. Bu projenin önemli bir girişi, projedeki kıyı bölgeleri boyunca toplumun, sivil toplumun ve yerel kamu otoritelerinin sürdürülebilir kalkınmaya katılım ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesi olmuştur.

Ortaklık konusu ile ilgili olarak, ortaklık yapısı 5 devletten 6 temsilci kuruluştan oluşturulmuştur. 4'ü (Moldova hariç) Karadeniz'e doğrudan erişimi olan üye, ortak ve aday devletler: Romanya, Bulgaristan, Ukrayna, Moldova ve Türkiye'den 2 ortaktır.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Projenin ana kapsamı, ortak doğal kaynakların sürdürülebilir bir şekilde ekonomik olarak kullanılmasını sağlamak için Karadeniz bölgesindeki Entegre Kıyı Alanları Yönetimi planları için ortak yenilikçi metodolojiler kullanarak deniz ortamının kalitesinin iyileştirilmesidir.

Entegre Kıyı Alanları Yönetimi (ICZM) statüsü hakkında ortak bir çalışma oluşturmak için çeşitli Karadeniz bölgelerinden gelen farklı paydaşların aktif katılımı için bir çalışma platformu sağlamak ve proje bölgesinde kıyı bölgesi yönetimi ile ilgili entegre bir yaklaşımı, ortak gösterge ve metodolojiler ile desteklemek için bir çalışma grubu oluşturuldu.

Projenin sonuçları;

- ✓ Projenin sürdürülebilirliği için imzalanan bir ortaklık anlaşması,
- ✓ Resmi makamlar için halkın katılımıyla ilgili iyi uygulamalar içeren bir rehber yayımlandı,
- ✓ Karadeniz bölgesindeki bir Entegre Kıyı Alanları Yönetimi (ICZM) Bölgesel Ortaklık Araç Takımı yayımlandı (içindekiler: 1 ICZM Bölgesel Ortaklık Kılavuzu ve potansiyel ortaklar ve finansman imkanları veri tabanına sahip 1 DVD),
- ✓ Teknik Araç Takımı Karadeniz ICZM'si yayımlandı.

Ekolojik Danışma Merkezi Cahul, "Temiz Nehirler-Temiz Deniz! Sivil Toplum Örgütlerinin (NGOs) Karadeniz bölgesindeki çevre koruma eylemleri" projesini hayata geçirdi. Bu proje Karadeniz

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Ortak Operasyonel Programı kapsamında 2007-2013 yılları arasında AB tarafından finanse edildi. 5 farklı ülkeden 7 ortak ile ortaklık kuruldu: Romanya, Moldova, Bulgaristan, Gürcistan ve Türkiye. Asıl kapsam, Karadeniz bölgesinin çevre korumasında ortak bir zorluk olan su kirliliği konusunu ele almak için farklı paydaşların aldığı önlemlerin etkinliğine katkı sağlamaktır.

Proje kapsamında yürütülen faaliyetler;

- ✓ Su yönetimi ve kirliliği ile mücadele alanında daha iyi bir iş birliği için Sivil Toplum Kuruluşları (STK), Yerel Kamu Otoriteleri ve diğer paydaşlar arasında bir çerçeve oluşturulması,
- ✓ STK ve Yerel Kamu Otoriteleri iş birliği kapasitesinin güçlendirilmesi,
- ✓ Su yönetimine halkın katılımı artırılmasıdır.

Uygulanan projenin sonuçları;

- ✓ Proje bölgelerinde su yönetimi ve kirlilik kontrolü durumu hakkında gelişmiş ve kapsamlı bilgi,
- ✓ Çevre konusundaki muhtemel STK'ların rolünün daha iyi özetlenmesi ve oluşturulan ortaklık araçları,
- ✓ Artan deneyim; su yönetimi ve kirlilik kontrolü üzerindeki değişim,
- ✓ Potansiyel ortaklar hakkında geliştirilmiş bilgi; proje bilgilerinin ve sonuçlarının farklı paydaşlar arasında daha iyi yayılması,
- ✓ STK'lar ve yerel kamu otoriteleri iş birliği için iyileştirilmiş koşullar; STK'lar arasında mücadele eden su yönetimi ve kirliliği hakkında artan yeterlilik ve bilgi seviyesi,
- ✓ Kamu ve özel paydaşlar arasında artan iş birliği düzeyi,
- ✓ Halkın katılımı ile ilgili artan bilgi ve halkın su yönetimi ve kirlilik kontrolü konusundaki farkındalığı.

Ekolojik Danışma Merkezi Cahul, Milieu Kontakt International tarafından uygulanan "Moldova'da Sivil Toplumunu Daha İyi Bir Çevre İçin Güçlendirme" projesini de hayata geçirdi. Bu proje, Hollanda Dışişleri Bakanlığı MATRA Programı tarafından finansal olarak desteklenmiştir. Projenin ortaklığı, Moldova'dan gelen 9 çevre STK'sı tarafından kuruldu.

Yukarıda belirtilen proje kapsamında, sahadaki uzmanların, eğitim kurumlarının yerel kamu otorite temsilcilerinin ve STK üyelerinin katılımıyla çalışma grubu oluşturulmuş ve grup tarafından su konusunda geliştirilen ortak bir bildiri hazırlanmıştır. Bu çalışma grubu, Şubat 2011'de Çevre STK Forumu sırasında çevre

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

alanında aktif olan Moldova Cumhuriyeti STK'ları tarafından desteklenmiş ve su yönetimi konusunda bilgi ve uzmanlık sunmuştur.

Bu pozisyon görev belgesini üç bölüme ayırmıştır: STK topluluğunun yüzeysel suya ilişkin görev belgesi, sivil toplumun atık yönetimi ile ilgili makalesi, STK'ların çevresel karar alma süreçlerine halkın katılımı hakkında pozisyon belgesi. Yüzeysel suyu, atık yönetimi ve çevresel karar alma ile ilgili temel problemler tespit edilmiş ve önerilen çözümler ve ayrıntılı bir şekilde belirtilmiştir. Bu görev belgesi yerel kamu makamları için bir rehber olarak da kullanılabilir.

“Moldova'da Sivil Toplumun Daha İyi Bir Çevre İçin Güçlendirmek” projesiyle, yerel ve ulusal olarak geliştirilen çeşitli faaliyetler aracılığıyla ilgili taraflar arasında iş birliğini teşvik etme amacı belirlenmiştir.

Bu projeye sivil toplum, sadece müdahale yoluyla değil aynı zamanda politika hazırlama ve çevre ile ilgili karar alma süreçlerine aktif katılım yoluyla çevre kalitesi üzerinde büyük bir etkiye sahiptir.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

ROMANYA

GÜNEYDOĞU BÖLGESİNDE UYGULANAN PROJELER

A. GALATI İLÇESİ ENTEGRE ATIK YÖNETİM SİSTEMİ (Yeni Gelen Yatırım)

Sirküler Bir Ekonomide Plastikler İçin Avrupa Stratejisi

Avrupa Komisyonu tarafından Ocak 2018'de kabul edilen plastik stratejisi, sirküler ekonomiye geçişin bir parçasıdır. Bu belgede, Komisyon plastiği birinci öncelik olarak tanımlamış ve "plastiklerin değer zinciri boyunca yarattığı zorlukları ele almak ve tüm yaşam döngülerini analiz etme stratejisi" geliştirmeyi taahhüt etmiştir.

Bu strateji, plastik ve plastik ürünlerin tasarım ve üretiminin yeniden kullanım, tamir ve geri dönüşüm ihtiyaçlarını tam olarak karşıladığı ve malzemelerin sürdürülebilir şekilde geliştirildikleri ve desteklendiği yeni bir plastik ekonomisinin temellerini atmanın temel amacıdır. Galati şehrinde Entegre Atık Yönetim Sistemi'nin tasarımına ilişkin plastik atıkların toplanması ve sınıflandırılması stratejisinin öncelikleri şunlardır:

✓ Üretim ve tasarım seviyesindeki değişiklikler, tüm kilit uygulamalar için daha yüksek geri dönüşüm oranları sağlar. 2030'da, Avrupa'da üretilen plastik atıkların yarısından fazlası geri dönüştürülecek. Plastik atıkların ayrı toplanması çok yüksek seviyelere ulaşacaktır. Plastik ambalaj atıklarının geri dönüşüm oranı, diğer ambalaj malzemeleri ile karşılaştırılabilir seviyelere ulaşacaktır.

✓ AB'nin plastiklerin geri dönüşümü kapasitesi önemli ölçüde genişletilecek ve modernize edilecektir. 2030'da, sınıflandırma ve geri dönüşüm kapasitesi 2015'e kıyasla dört kat artacak.

Stratejide belirtilen öncelikleri elde etmek için dört öncelikli tema üzerinde bir dizi yapısal önlem önerilmiştir.

Plastiklerin ekonomik yönlerinin ve geri dönüşüm kalitesinin iyileştirilmesi hakkında;

- ✓ Geri dönüşümü olan tasarım,
- ✓ Geri dönüştürülmüş plastiklere olan talebi arttırmak,
- ✓ Daha uyumlu toplama ve sınıflandırma yapmak,
- ✓ AB genelinde daha standart ve etkili uygulamaları teşvik etmek.

Komisyon, seçici toplama ve atıkların sınıflandırılmasıyla ilgili yeni kılavuzlar yayınlacaktır. Komisyon ayrıca, plastik malzemelerin seçici toplanması konusunda mevcut yükümlülüklerin daha iyi uygulanmasını sağlamak için atık kurallarını değiştirme çabasında keşif ve üretimde (EP; exploration and production) güçlü bir şekilde desteklemektedir.

Kamusal alanda plastik atıkların ve atık bertarafının azaltılması;

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

✓ Tek kullanımlık eşyaların kullanımını azaltarak ve deniz atıklarını azaltarak çevrede plastik atık oluşumunu önleme,

- ✓ Biyobozunur özelliklere sahip plastikler için net bir düzenleyici çerçeve oluşturulması,
- ✓ Mikro plastiklerin düzenlenmesi.

Yeniliğin ve yatırımın döngüsel çözümlere yönlendirilmesi;

Küresel olarak eyleme değer vermek.

Entegre Atık Yönetim Sisteminin uygulanması 2 (iki) aşamada gerçekleştirilecektir:

2021

- ✓ Valea Marului deposu faaliyete geçecek ve tüm Galati şehrine hizmet edecek,
- ✓ Valea Marului'deki yeni ayırma/sınıflandırma istasyonu faaliyete geçecek ve bu istasyon, tüm ilçeye hizmet edecek,
- ✓ Toplama ve taşıma sözleşmesi, Şehirlerarası Kalkınma Derneği tarafından ihale edilecek,
- ✓ Geri dönüştürülebilir atıklar için ayrı toplama sistemi uygulanacak,
- ✓ Tg. Bujor and Tecuci'de transfer ve kompost istasyonları, işletme ve geçici depolama merkezleri olacaktır.

2023

- ✓ TMB tesisi ve Galați transfer istasyonu da dahil olmak üzere tüm SMID sistemi çalışacak,
- ✓ Valea Marului Deposu, Galați şehri de dahil olmak üzere tüm ilçeye hizmet edecek.

SMID İşlemleri:

- ✓ Atıkların toplanması (evsel, geri dönüştürülebilir, hacimli ve bioatık),
- ✓ Atık transferi,
- ✓ Atık arıtma,
- ✓ Geri dönüştürülebilir atıkların ayrılması,
- ✓ Biyolojik atıkların kompostlaştırılması,
- ✓ Artık atıkların depolanması,
- ✓ Sızıntı suyu arıtma.

Planlanan Yatırımlar

- ✓ Tecuci ve Galați şehirleri dışındaki tüm ilçe için evsel atık toplama ekipmanlarının alınması,
- ✓ Tecuci hariç tüm ülke için evsel olarak geri dönüştürülebilir atıkların ayrı toplanması ve taşınması için ekipman alımı,
- ✓ 3 transfer istasyonunun kurulması;
  - Tecuci, - 23.000 ton/yıl kapasiteli, 81 ton/gün;
  - Tg. Bujor - 10.000 ton/yıl kapasiteli, 32 ton/gün;
  - Galați - 37,000 ton/yıl kapasiteli 200 ton/gün.
- ✓ Valea Marului'de 6.000 ton/yıl kapasiteli yeni bir ayırma/sınıflandırma istasyonu kurulması,
- ✓ Tecuci ve Tg. Bujor'daki aktarma istasyonlarında hacimli atıkların ve tehlikeli atıkların geçici olarak depolanması için 2 merkez kurulması,
- ✓ Tg. Bujor'da mevcut kompost tesisinin yeniden kurulması,
- ✓ Tecuci şehrinde park ve bahçe atıkları (yeşil atık) için 700 ton/yıl kapasiteli kompost tesisi kurulması,

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

- ✓ Galati'de 120.000 ton/yıl kapasiteli anaerobik parçalanma/sindirim tesisi yapılması,
- ✓ Valea Marului'de 1.000.000 metreküp kapasiteli (5 alt hücreli) yeni bir tehlikeli olmayan atık depolama sahasının yapılması;
- ✓ Uygun olmayan deponun Rateş-Tecuci'de kapatılması.

B. TULCA ŞEHİRİ ENTEGRE ATIK YÖNETİM SİSTEMİ

Finansman: Sektörel Operasyonel Program kapsamında Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu (ERDF) - SOP ENV ve Büyük Altyapı Operasyonel Programı. Projenin ikinci aşamasında; Sektörel Operasyonel Program Ortamı tarafından başlatılan katı atık yönetimi sektöründe yapılan yatırımların sürdürülmesini amaçlamaktadır.

Projenin amacı, AB uygulamalarına ve politikalarına paralel ilerleyerek, hizmetleri iyileştirerek ve şehirdeki uygun/uyumlu olmayan atık depolama alanlarını azaltarak, Tulca şehirde Avrupa standartlarında sürdürülebilir bir atık yönetimi sistemi geliştirmektir. Aynı zamanda çevre kalitesini ve Tulca şehirde yaşayanların yaşam kalitesini iyileştirmektir.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Proje, 03.12.2013-31.12.2017 tarihleri arasında Tulca Şehir Meclisi tarafından uygulandı. Tulca şehrinde yapılan yatırımlar ise;

- ✓ Uygun/uyumlu olmayan atık depolama alanlarının Macin, Isaccea ve Sulina'da kasabalarında kapatılması,
- ✓ Mihai Bravu bölgesinde bir depolama sahası inşası yapılması,
- ✓ Mihai Bravu bölgesinde bir mekanik-biyolojik arıtma tesisi inşa edilmesi,
- ✓ 10 adet demirleme iskelesinin yapımı,
- ✓ Atık taşıma / transfer ekipmanının yanı sıra atık toplama ekipmanı ve konteyner alınması,

Eğitim ve Bilinçlendirme Kampanyası:

Uygun atık yönetimi alanlarının geliştirilmesi için dört atık toplama alanı kurulmuştur;

1.Alan Tulca: 1.000.000 metreküp toplam depolama kapasitesiyle bir depolama sahası olarak Tulca Belediyesi'ne hizmet vermektedir.

2.Bölge Mihai Bravu: Toplam kapladığı alan 3682 kilometrekare olup, Isaccea ve Babadağ şehirlerini birde 29 komün topluluğunu kapsamaktadır.

3.Alan Macin: Toplam kapladığı alan 908 kilometrekare olup, Macin kasabasını ve 10 komün topluluğunu kapsamaktadır.

4.Bölge Tuna(Danube) Deltası: Toplam kapladığı alan 2615 kilometrekare olup, Sulina şehrini ve 7 komün topluluğunu kapsamaktadır.

Sonuçlar:

✓ Isaccea, Macin ve Sulina kasabalarında 3 adet uygun olmayan atık depolama alanı kapatıldı.

✓ Atık bertaraf tesisi Mihai Bravu'da inşa edildi ve içinde bulundurduğu tesisler ise; depolama alanı, tartım platformları, sızıntı suyu toplama şebekesi, yağmur suyu toplama şebekesi, atıksu arıtılması ve depolanması teknolojisi gibi çeşitli ve ilgili tesislerdir.

✓ İçerisinde 4 ön yükleyici ve 6 atık kamyonu bulduran mekanik ve biyolojik arıtma istasyonu Mihai Bravu'da inşa edildi.

✓ Tuna Deltası'nda demirleme iskeleleri inşa edildi. İnşa edilen 10 adet demirleme iskelesi, Delta atığını yükleyecek gemileri amaçlayarak proje kapsamında inşa edildi. Demir iskelelerinin konumu;

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

1. 3 adet Sulina'da
2. 1 adet Crişan'da
3. 1 adet Mila'da
4. 1 adet Gorgova'da
5. 1 adet Ilganii de Sus'da
6. 1 adet Maliuc'da
7. 1 adet Nufaru'da
8. 1 adet Partizani'de

- ✓ Mihai Bravu, Sulina ve Nufaru'da yapılan tesislere erişim için yollar yapıldı.
- ✓ Tulca şehrinde yapılan yatırım ile ilgili konteyner, pres konteyneri, kompost ve taşıma ekipmanı alındı.

Başlıca Faydalar;

- ✓ 2008/98/EC sayılı Atık Çerçeve Direktifi'ne göre, evsel ve benzeri atıkların geri dönüşümü ve yeniden kullanılması için olanak sağlayan yatırımların bir sonucu olarak toplanan belediye atıklarının toplamında geri dönüştürülen / geri kazanılan atıkların payındaki artış sağlamak,
- ✓ Kontrollü atık bertarafı ile insanların yaşam ve sağlık kalitesini yükseltmek.
- ✓ Kırsal kesimde yaşayanlara özel kompost malzemelerle evlerde biyobozunur atıkları kompoze ederek daha verimli bir toprak ve daha zengin ve sağlıklı mahsuller sağlamak,
- ✓ Organik olmayan atık depolama alanlarını kapatarak ve atık bertarafı hakkındaki 99/31 / EC Direktifine uyarak daha çekici bir manzara elde etmek.

İletişim:

Ms. Mariana Olariu – Proje Yöneticisi
E-mail: mariana.olariu@cjtulcea.ro
Tel: 0240502228
Fax: 0240 511212

Kaynak: <http://www.smidjudetultulcea.ro>

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

C. KÖSTENCE ŞEHİRİ ENTEGRE ATIK YÖNETİM SİSTEMİ

Proje süresi: 17.02.2014 - 30.04.2019

Ortaklar: ✓ Köstence İl Meclisi
✓ Kalkınma Derneği "Dobrogea"

Finansman:

✓ "Öncelik Eksen 2- Entegre Atık Yönetim Sistemlerinin Geliştirilmesi ve Tarihsel Olarak Kirilenmiş Alanların Rehabilitasyonu"

✓ Entegre Atık Yönetim Sistemlerinin Geliştirilmesi ve Atık Yönetimi Altyapısının Genişletilmesi.

Projenin Amacı; Şehirde entegre atık yönetimini sağlayacak olan ve AB Çevre Mevzuatına uymak için gerekli olan minimum standartları ve Romanya'nın üstlendiği taahhütleri yerine getirmek için asgari standartları sağlayacak mevcut altyapı ve yatırım ekipmanlarını tamamlamaktır.

Projenin genel amaçları:

✓ Köstence şehrinde yaşam ve çevre standartlarını yükseltmek, çoğunlukla AB çevre müktesebatına saygı duymayı hedeflemek,

✓ Köstence şehrinde atık yönetimini artırarak ve şehirdeki kirli alanların sayısını azaltarak sürdürülebilir bir atık yönetim sistemi geliştirmek.

Proje Kapsamında Yürütülen Faaliyetler:

✓ Harşova, Cernavoda, Medgidia, Murfatlar ve Techirghiol bölgelerindeki uyumlu olmayan kentsel atık çöplüklerinin kapatılmasını,

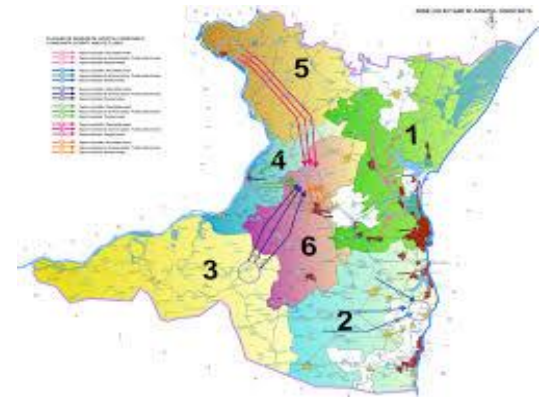
✓ Tortoman'da yeni bir atık depolama sahasının yapılması, sınıflandırma istasyonu ve mekanik biyolojik arıtma tesisi inşaatının yapılmasını,

✓ Harşova ve Deleni bölgesinde iki transfer istasyonu yapılmasını,

✓ Ovidiu'da bir sınıflandırma istasyonu ve mekanik biyolojik arıtma tesisi inşaatının yapılmasını,

✓ AB standartlarına uygun olarak atıkların taşınması ve depolanması için ekipman alımını kapsamaktadır.

Atık yönetim faaliyetlerini kolaylaştırmak için Köstence şehrinde 6 adet atık toplama ve taşıma alanı kurulmuştur.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Sonuçlar:

- ✓ Atıkların ayrı toplanması için konteyner alınması,
- ✓ Atık bertarafının yapılması için yeni konteyner ve ekipman alınması,
- ✓ Deleni ve Harşova'da atık transfer istasyonlarının inşaatı,
- ✓ Ovidiu ve Tortoman'da sınıflandırma istasyonu, mekanik ve biyolojik arıtma tesisi inşaatı,
- ✓ Tortoman'da ekolojik depo inşaatı,
- ✓ Harşova, Cernavoda, Techirghiol, Murfatlar, Medgidia vahşi depo alanlarının ıslahı.
- ✓ Nüfus bilgisi ve çevre eğitimi kampanyası.

İletişim:

Mr. Creangă Viorel – Proje Yöneticisi

E-mail: vcreanga@cjic.ro

Mrs.Ivonne Saghiu – Proje Koordinatörü

E-mail: ysaghiu@cjic.ro

Kaynak: www.adidobrogea.ro

<http://constanta-judet-curat.ro>

D. BRAILA İLÇESİ ENTEGRE ATIK YÖNETİM SİSTEMİ

Finansman: Bu proje, Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu kapsamında finanse edilmektedir.

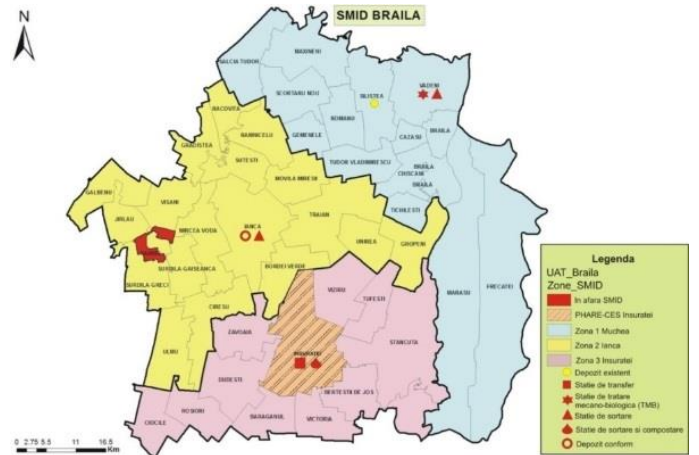
Finansman Söz. No: 4476/RP/27.09.2013.

Ortaklar: Braila Şehir Konseyi ve "ECO DUNAREA" Topluluklar arası Kalkınma Derneği

Proje, nüfusun giderek yüksek yaşam standardına kavuşmasını ve çevre kirliliğini azaltmayı amaçlamaktadır.

Projenin genel olarak amaçları;

- ✓ AB çevre müktesebatına uyum sağlamak amacıyla Braila şehrinde yaşam ve çevre standartlarını yükseltmek.
- ✓ Braila şehri sürdürülebilir atık yönetim sistemini geliştirmek, iyileştirmek ve şehirdeki kirliliği azaltmak.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Projenin özel / spesifik amaçları;

- ✓ Belediye atıklarının toplanması ve ilgili kalite yönetim hizmetlerinden faydalanan nüfus kapsamının artırılması.
- ✓ Depolanan atık miktarını azaltmak.
- ✓ Geri dönüştürülebilir ve geri kazanılabilir atık miktarını arttırmak.
- ✓ Verimli atık yönetimi yapılarının kurulması.
- ✓ Depolanan atık miktarını azaltmak.
- ✓ Geri dönüştürülmüş, kazanılmış atık miktarının arttırmak.
- ✓ Verimli atık yönetimi yapılarının oluşturulmasıdır.

Proje kapsamında planlanan faaliyetler;

- ✓ Eski deponun kapatılması ve sınıflandırma istasyonuna göre inşaatının yapılması.
- ✓ Transfer istasyonu yapılması.
- ✓ Vadeni'de sınıflandırma istasyonu ve mekanik-biyolojik arıtma yapılması.
- ✓ Braila şehrine atık toplama ekipmanı alınması.
- ✓ Halkı bilgilendirme kampanyası yapılması.

Beklenen sonuçlar;

- ✓ Tüm şehir halkı için seçici toplama sistemlerinin uygulanması, bireysel kompostlamanın teşvik edilmesi ve biyolojik olarak parçalanabilen atık arıtma tesislerinin inşası (mekanik-biyolojik arıtma) yapılarak, projeden sonra depodan yönlendirilen biyobozunur atık miktarı yılda 47.041 tona yükseltildi.
- ✓ 2009'dan önce 2.657 ton / yıl olan geri dönüştürülebilir atık miktarı, projeden sonra 33.527 ton / yıl'a yükseltildi.
- ✓ Kağıt / karton için geri dönüşüm oranının 1.804 ton / yıl (% 21)'den, projeden sonra 11.663 ton / yıl (% 85)'e yükseltildi.
- ✓ Plastik oranındaki yıllık 653 tondan (% 8)'den 10.987 tona (% 85)'e arttı.
- ✓ Metal oranının 0 ton / yıl (% 0) 'dan 2,476 ton / yıl (% 85)' e yükseldi.
- ✓ Cam oranındaki artış 86 ton / yıl(% 4)'ten 3.285 ton / yıl (% 85)'e yükseldi.

İletişim:

E-mail: ecodunareabraila@yahoo.com /

office@ecodunareabraila.ro

E-mail: Info source and photo: <http://ecodunareabraila.ro>

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

ULUSAL DÜZEYDE EN İYİ UYGULAMALAR

E. ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EKİPMAN ATIĞI (WEEE) YÖNETMELİĞİ

Amaç; Geri dönüştürülebilir atıkların, özellikle elektrikli ve elektronik ekipman atıklarının toplanmasını iyileştirmek ve çevre üzerindeki olumsuz etkileri azaltmaktır.

Ortaklar; ECOTIC, Iasi (Yaş) Belediyesi, Salubris

Proje; Geri dönüşümlü ve tehlikeli atıkların toplanması için Belediye Merkezi inşa etmektir.

Merkez oto ve yaya erişimi için alt yapıyı sağlar, işletme ve hanelerden gelen evsel atıklar dahil tüm atıkları kabul eder. Bu faaliyetler, Yaş (Iasi) şehri için yerel bir çözüm ve iyi bir ulusal uygulama haline gelmiştir.

Kabul edilen atık türleri;

- ✓ Kağıt ve kağıt paketleme atıkları,
- ✓ Plastik materyal ve cam atıklar,
- ✓ Tekstil atıkları,
- ✓ Mobilya ve ahşap atıklar,
- ✓ Metal paketleme atıkları,
- ✓ Elektrikli ve elektronik ekipman atıkları (WEEE),
- ✓ İnşaat atıkları,
- ✓ Bitkisel atıklar,
- ✓ Tehlikeli atıklar (kontamine/kirlenmiş paketler, yağ, boya, yemek yağı, araba aküleri vb.),
- ✓ Diğer atıklar (Lastik, ev eşyaları, taşınabilir piller),
- ✓ Yenilenebilir ürünler.

Merkezde, atıkları ayrıştırmanın önemi, doğru yolları hakkında bilgi vermek üzere bilgilendirme servisi bulunur. Vatandaşları atıkları geri dönüşüme doğru şekilde yollamaları konusunda teşvik amaçlı "Temiz Temiz'im" çekilişi, öğrenci ziyaretleri vb. faaliyetler düzenler. 2017 Yılında Gözlemlenen Spesifik Sonuçlar;

- ✓ Toplam atık oluşumu 125 ton
- ✓ Geri dönüşüme gönderilen atık miktarı 122 ton
- ✓ Özgün jeneratör sayısı 1492
- ✓ Bigi ve toplama kampanyaları 4
- ✓ Gelen jeneratör sayısı 5 adetten 10'a çıkmıştır.

İletişim: 26 Stradela Gradinari, Iasi (Yaş)

Yönetici: Gheorghe Pricopoe

E-mail: administrator@cmcias.ro

Kaynak: <http://www.cmcias.ro>

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

F. ULUSAL TEMİZLİK GÜNÜ (HAYDI ROMANYA!)

Bu program, gönüllülerin yardımı ile kamusal alanda atılan atıkları tek bir günde toplayan yıllık bir kampanyadır. Program ülke genelinde 2009'dan 2017'ye kadar uygulanmıştır.

✓ 25.000 ton atık (plastik, cam, evsel atık, tekstil, metal) toplandı ve geri dönüşüm oranı %17'den %45'e yükseldi.

✓ 1.800.000'den fazla gönüllü kişi çalıştı ve 400 şirket ile ortaklık yapıldı.

✓ 2016'dan itibaren "Hadi Yapalım, Romanya!" uygulama mağazasında ve Google Play'de ücretsiz olarak kullanılabilen bir mobil uygulama aracılığıyla

şehirden veya doğadan kaynaklanan atık alanlarını rapor edebilecek bir platform başlatıldı. Bu raporlar kuruluş tarafından yetkililere resmi bildirimlere dönüştürülürdü ve kararlar izlendi. Bugüne kadar, 8,200 dijital gönüllü başvuruyu indirdi, 400'den fazla atık alanı temizlendi.

Kampanyanın ana ortağı Kaufland Romanya, organizasyonu 2010'dan bu yana destekledi.

Romanya'daki kurumsal ortaklar; Çevre Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Su ve Orman Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, İş, Ticaret ve Girişimcilik Acil Durumları Bakanlığı, Romen Jandarma, Ulusal Cezaevleri İdaresi, Romanya'daki Ulusal İl Meclisleri Birliği, Romanya Komünleri Birliği, Romanya'daki Belediyeler Birliği.

Sivil toplum düzeyinde, Romanya'da 150 sivil toplum kuruluşu ve sivil grup işbirliği anlaşmasını imzaladı.

İletişim: sustin@letsdoitromania.ro

Kaynak: <https://letsdoitromania.ro>

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

G. **SIGUREC**

SIGUREC, özel şirketler (Yeşil Grup holding, Romanya'daki Büyük Perakendeciler Birliği (AMRCR), Ecopaper S.A., Romcarbon S.A. ve kamu otoriteleri - Çevre ve İklim Değişikliği Bakanlığı) arasındaki resmi bir anlaşmanın ardından Romanya'da uygulanan geniş çaplı bir girişimdir.

SIGUREC, akıllı ve tamamen çevre dostu, kullanımı kolay, her zaman eve yakın, somut faydalar sunan alternatif bir geri dönüşüm uygulamasıdır. Geleneksel atık toplama sistemlerine kıyasla, **SIGUREC akıllı cihazların avantajları;**

✓ Plastik ambalajlar (torbalar ve yiyecek folyoları dahil), kağıt, alüminyum kutular, cam, piller, ampuller, neonlar, atık yağlar, vs. çoğu atık türünü toplar.

✓ Kolayca erişilebilen Cora ve Carrefour gibi önemli perakende mağazalarının binalarında ve otoparklarında bulunur. Ayrıca, bazı bölgelerde evinizden bir alıcıyı arama olanağınız var.

✓ Tam otomatik ve kullanımı kolaydır.

Atık makineye girdiğinde, başka bir işlem yapmadan önce bunları otomatik olarak sıralar, sayar ve tartar.

✓ Cihazlar, atık türüne ve miktarına bağlı olarak ödüller sunmaktadır. Ödüller, ortak mağaza ağında alışveriş yapmak için indirimler şeklinde verilmektedir.

Sonuç:

- ✓ 14,250.20 ton cam,
- ✓ 1,100.90 ton alüminyum,
- ✓ 36,977.39 ton plastik şişe,
- ✓ 1,781.65 ton kağıt,
- ✓ 13,916.53 ton elektrikli ve elektronik ekipman,
- ✓ 15,081.54 ton diğer atık toplanmıştır.

					
14.250,20 t	1.100,90 t	36.977,39 t	1.781,65 t	13.916,53 t	15.081,54 t
CAM	ALUMINIUM	PET ŞİŞE	KAĞIT	ELK. ATIK	DİĞER

İletişim: <http://sigurec.ro>

Kaynak: <http://sigurec.ro>

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

UKRAYNA

A. YEREL YÖNETİMLER VE ÇEVRE KURULUŞLARI İYİ ATIK YÖNETİMİ UYGULAMALARI – ODESA BİLGESİ

“Ortak İşletme Programı” Romanya-Ukrayna-Moldova Cumhuriyeti 2007-2013 için “Ukrayna, Tuna Bölgesi ve Moldova Cumhuriyeti'ndeki Antropojenik Kirlilik Kaynaklarının Envanteri, Değerlendirilmesi ve İyileştirilmesi” MIS-ETC 995 Projesi ile “Aşağı Tuna Bölgesinde Sınır Ötesi İşbirliği, Ortak Yaklaşımlar, Kontrol ve Risk Yönetimi Seviyelerinin Artırılması” hedeflendi.

Proje ortakları:

- ✓ Ortak 1 (Başvuru sahibi); Odesa Bölgesi Devlet İdaresi, Odesa Ekoloji ve Doğal Kay. Bölümü,
- ✓ Ortak 2; Ukrayna Deniz Ekolojisi Bilim Merkezi (Çevre Koruma Bakanlığı), Odesa,
- ✓ Ortak 3; Piyasa Sorunları, Ekonomik ve Ekolojik Araştırmalar Enstitüsü, Ulusal Bilimler Akademisi, Odesa;
- ✓ Ortak 4; Tuna Deltası Biyosfer Rezervi Kurumu, Tulcea;
- ✓ Ortak 5; Sınır Ötesi İşbirliği Derneği “Aşağı Tuna Bölgesi”, Galati;
- ✓ Ortak 6; Eko - Danışmanlık Merkezi, Galati;
- ✓ Ortak 7 - Çevre Kirliliğini Önleme Dairesi, Moldova Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı, Kişinev.

Proje kapsamında: Aşağı Tuna'daki toprak ve su kirliliği kaynaklarının envanteri ve değerlendirilmesi, Vylkovo (Ukrayna) kentindeki atık su arıtma sisteminin modernizasyonu, Aşağı Tuna Bölgesi'ndeki su ve toprak kalitesi hakkında kamuya bilgi verilmesi , mevcut toprak ve su kirliliği kaynaklarını tanımlamak için ekipman yükseltme, örnekleme ve laboratuvar analizleri, kapasite geliştirme ve bilinçlendirme, risk değerlendirmesi için uzun vadeli bir izleme sistemi kurulması, kirliliği azaltma planının geliştirilmesi ve Ukrayna'da bir Bölgesel Araştırma Merkezi oluşturmak vardır.

Proje sonucunda; Aşağı Tuna Bölgesi'nde çevre kirliliğinin önlenmesi alanındaki ilişkileri yoğunlaştırmak ve sınır ötesi işbirliği seviyesini artırmak mümkün olmuştur; Aşağı Tuna Bölgesi'ndeki kirlilik riskini izlemek ve yönetmek için ortak yaklaşımlar bulmak (sürdürülebilir kalkınma ve çevre araştırmaları için bir merkez oluşturmak); Aşağı Tuna sınır Bölgesi'ndeki nüfusun bölgedeki çevresel durum hakkında farkındalığını arttırmak için (bilgilendirme ve eğitim etkinlikleri yürütülmekte, proje sahası açık, kirlilik kaynakları ve merkezin bilgi sahası olan GIS bilgi haritası ile çalışır durumdadır); Vylkovo şehrinde arıtma tesisleri sistemi yeniden yapılandırılmıştır.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

EaPTC Moldova - Ukrayna projesi kapsamında “Aşağı Tuna Bölgesi’nde ‘Temiz Kasaba’ (CleanTown) Verimli Bir Atık Yönetimi İçin Geliştirilmiş Kapasite”projesi uygulanmıştır.

Uygulama yerleri; Moldova ve Ukrayna'nın Aşağı Tuna bölgeleridir. Toplam süre 12 aydır.

Başvuranın adı; Sınır Ötesi İşbirliği ve Avrupa Entegrasyon Ajansı. Eş başvuru sahipleri:

- ✓ Tarımsal Sivil Toplum Kuruluşları, Ukrayna
- ✓ Valeni Belediye Binası, Moldova Cumhuriyeti

Projenin amacı, entegre ve verimli bir atık yönetimi sistemi kurularak Moldova ve Ukrayna'nın Aşağı Prut ve Aşağı Tuna bölgelerinin daha iyi çevresel korunmasına katkıda bulunmaktır.

Özel Hedefler;

- ✓ Mevcut sınır ötesi ortaklıkların genişletilmesi ve yerel kamu yönetimleri, çevre koruma kuruluşları, STK'lar ve Moldova ile Ukrayna'dan gelen diğer paydaşlar arasındaki atık yönetimi alanındaki iş birliğini yoğunlaştırmak,
- ✓ Ortak belediyelerde atık toplama sistemini genişletmek ve gerekli ekipmanı satın almak,
- ✓ Bölgede yaşayan nüfusun, çevreyi koruma zorunluluğu ve seçici atık toplama konusunda bilinçlendirilmesi.

Ana Faaliyetler;

- ✓ Atık yönetimini iyileştirmeyi amaçlayan hedef belediyeler için özel bağışların temin edilmesini sağlamak,
- ✓ Çevresel etkileri azaltılmış atık yönetimi sistemlerini teşvik etmek için bilgi / bilinçlendirme faaliyetlerinde bulunmak,
- ✓ Valeni ve Reni topluluklarında seçici atık toplanmasının teşvik edilmesi.

Odesa Bölge Devlet İdaresi Ekoloji ve Doğal Kaynaklar Dairesi, Odesa Bölge Konseyi kararıyla 2014 – 2019 yıllarında doğal kaynakların rasyonel kullanımı ve çevre güvenliği için 21.02.2014 tarihli 1021-VI (değişikliklerle) sayılı onaylanan çevre korumaya yönelik kapsamlı ve 28 Ekim 2011 tarihli 270- VI (değişikliklerle) sayılı Odesa Bölge Konseyi kararıyla onaylanan 2012-2018 yıllarında Kuyalnik Havzasındaki su kaynaklarının korunması ve restorasyonu için bölgesel program uygulamıştır.

Çevre Koruma, Doğal Kaynakların Akılcı Kullanımına İlişkin 21.02.2014 tarihli 1021-VI sayılı Odesa Bölgesel Konsey kararıyla onaylanan, Odessa Bölgesi'nde Ekolojik Güvenliği Sağlama

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Programı ile 2017'de aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirildi:

- ✓ Odesa Bölgesi'ndeki Kominternovsky ilçesinin topraklarında Tiligulsky Havzası ile Karadeniz arasındaki bağlantı kanalının yeniden inşası;
- ✓ Ukrayna, Romanya ve Moldova Cumhuriyeti'nde yer alan Aşağı Tuna Bölgesi'nde antropojenik kirlilik kaynaklarının etkisinin envanteri, değerlendirilmesi ve azaltılması,
- ✓ Odesa Bölgesi'ndeki Vilково Kasabası'nda, kanalizasyon arıtma tesislerinin yeniden yapılandırılması (eş finansman),
- ✓ Odesa Bölgesi'ndeki Belyaevsky ilçesinin Mayaki köyündeki Shkolnaya sokaklarında mevcut basınçlı kanalizasyon kolektörünün elden geçirilmesi,
- ✓ Odesa Bölgesi'nde Kİ Fontanka köyünde, Limansky ilçesinde, dış kanalizasyon şebekelerinin inşaatı (I, II, III, IV aşamalı),
- ✓ Odesa Bölgesi'ndeki Art kasabasında 1. ve 2. basınçlı kanalizasyon inşaatı,
- ✓ Nadlimansk Ovidiopol'skiy ilçesinde KNS kanalının yeniden inşası,
- ✓ Chaga nehrinin temizlenmesi ve Odesa Bölgesi'ndeki Arziz şehrine taşmasına karşı koruma,
- ✓ Odesa Bölgesi'ndeki Reni kentinde bulunan Balanesht köyü boyunca su akış kompleksinin yeniden inşası ve bölümlenmesi,

✓ Tasarım ve bütçe dokümantasyonunun üretilmesi "Odesa Bölgesi'ndeki Reni şehrinde sel baskınlarına karşı koruma sağlamak için Balneset Bali'de bir sel su deposu yapımı,

✓ Tasarım ve tahmini dokümantasyon üretimi "Çalışma projesi: "Odesa Bölgesi'ndeki Reni kentinde bulunan Balneşt köprüsünde su yolu/ kanal ayırma yapılarının yeniden inşası".

Kuyalnitsky Havzasında Su Kaynaklarının Korunması ve Geri Kazanımı için Bölgesel Program, 2012-2018 için Odesa Bölgesel Konseyi'nin 28 Ekim 2011 tarihli 2017 270-VI sayılı kararıyla onaylandı. "Kuyalnitsky Havzası ve deniz suyunun Odesa Körfezi'nde hidrolojik, hidrokimyasal, hidrobiyolojik ve tıbbi-biyolojik araştırma yapıldı.

Ukrayna'da atık yönetimi reformunun başlatıldığını söylemek önemli olacaktır. 08 Kasım 2018'de, 820 sayılı karar ile Ukrayna Bakanlar Kurulu, 2030'a kadar Ukrayna'da Ulusal Atık Yönetimi Stratejisini onayladı. 2030 yılına kadar Ulusal Atık Yönetim Planı 20.02.2019 tarihli Ukrayna 171-r sayılı Bakanlar Kurulu emri ile belirlenen prosedür uyarınca bölgesel atık yönetim planlarının geliştirilmesi ve onaylanmasını öngörmektedir. Uygulama dönemi – 2020'dir. Yerine getirenler: Bölgesel ve Kiev Şehri Devlet İdaresi, Yerel Özyönetim Organları (rıza göstererek), Ukrayna Ekoloji ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı, Bölgesel Kalkınma Bakanlığı, Ukrayna'nın İnşaat, konut ve kamu hizmetleri.

Common borders. Common solutions.

MEGATRAK

*İş sağlığı ve güvenliği, sürdürülebilir çevrenin temini konu başlıklarında bölgemize katkıda bulunan firmamız, Lüleburgaz / Kırklareli merkezli olup **Tüm Trakya**'ya hizmet ve destek vermektedir.*

*İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) - Çevre Danışmanlık Hizmetleri konusunda **Trakya Bölgesinde kurulan ilk şirketlerden** biri olmanın haklı gururunu taşıyan MEGATRAK, 2012 yılında İş Sağlığı ve Güvenliği kanununun yayınlanması ile kurulmuş ve faaliyetlerine aralıksız olarak devam etmektedir.*

Faaliyet alanını İş Sağlığı ve Güvenliği, Çalışan Sağlığı, Genel Sağlık Hizmetleri, Çevre, Laboratuvar Hizmetleri ve bunları destekleyen konular olarak belirlemiştir.

Kurumsal Hedefi, gelişen ve değişen şartlara göre kendisini yenileyen gerek iş hayatına gerek ise sosyal hayata destek veren, bölgesinde olumlu yönde fark yaratabilecek nitelik ve güçte bir firma olmak, olan MEGATRAK;

"İş sağlığı ve güvenliği", "çevre danışmanlık" konularında iş ortaklarının ihtiyaç duyduğu veya duyacağı tüm konularda çözümler üretebilecek şekilde hizmet kalemlerini her geçen gün artırmaktadır.

Megatrak

Tlf /fax; 0288 412 65 25

Gsm ; 0549 412 65 25

e-posta; bilgi@megatrak.com.tr

<http://www.megatrak.com.tr>

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

The project “MARLENA – Marine and River Litter Elimination New Approach”, with ref: BSB 139 is implementing with the Financial assistance of the European Union in frame of ENI Black Sea Basin Joint Operational Programme 2014-2020. The contents of this publication are the sole responsibility of Demirköy Municipality and can in no way be taken to reflect the views of the European Union

Publication date: July 2019

Proje Lider Ortağı – PP1

Demirköy Belediyesi

İğneada Cad, Demirköy / Kırklareli, Türkiye

Tel: 0090 288 681 6607

Faks : 0090 288 681 6607

E-posta: belediyeyaziisleri@gmail.com

Common borders. Common solutions.